

ZÁSADY POUŽITÍ PRŮZKUMNÝCH PALEBNÝCH A ÚDERNÝCH KOMPLETŮ

Ozbrojený zápas podle současných názorů bude charakterizován daleko větší rozhodností cílů než v minulosti, maximální úporností bojové činnosti, značným prostorovým rozmachem i širokým manévrem silami a prostředky s hromadným použitím různých druhů zbraní i bojové techniky, radioelektronických a automatizovaných systémů, nenadálostí, nepřetržitostí i dynamičností, používáním nových způsobů bojové činnosti v různorodých podmínkách jejich zahájení a vedení.

K prvním operacím počátečního období války budou patřit palebná sražení a boj o dosažení palebné převahy nad nepřítelem. Příčina je dána celkovým charakterem budoucí možné války i úrovní pohotovosti pravděpodobného nepřítele k vedení operace a boje s použitím nejnovějších prostředků palebného ničení.

Na bojišti je v soudobých podmínkách velké množství malorozměrných, vysoce odolných, pohyblivých i stacionárních cílů, jejichž ničení dosavadními konvenčními zbraněmi je buď nemožné nebo málo efektivní.

Řada důležitých objektů se rozmísťuje na velké ploše (místa velení, prostředky jaderného napadení atd.). Jejich ničení si vyžaduje přesně určit souřadnice hlavního, nejdůležitějšího prvku, jehož zničením dosáhneme úplného vyřazení celého objektu nebo alespoň podstatného snížení jeho možností vést palbu či řídit bojovou činnost.

Při vedení operace (boje) s použitím jaderných zbraní je dosahováno ničení objektů nepřítele mohutným účinkem těchto zbraní na velké ploše, čímž je eliminován rozptýl jejich nosičů. Při vedení bojové činnosti s použitím konvenčních zbraní je nutné k vyřazení objektu dosáhnout vysoké přesnosti zásahu a použít munici s velkým účinkem v cíli. Některé doposud zavedené prostředky dělostřelectva, raketového vojska a letectva neumožňovaly splnit tento požadavek s potřebným efektem pro značný rozptýl i velkou spotřebu munice.

Charakter objektů na bojišti si vyžaduje hledat nové prostředky, které s vysokou přesností určí souřadnice objektu (cíle), v krátké době dokážou zpracovat informace o něm, předat je příslušným velitelským stupňům a palebným prostředkům, které dokážou efektivně cíl vyřadit z boje. **Těmito prostředky mohou být průzkumné palebné a úderné komplety.** Jsem toho názoru, že svým složením a bojovými možnostmi by měly umožňovat udržování vysoké pohotovosti a stále připravenosti k vedení úderů na nepřítele. Průzkumné palebné a průzkumné úderné komplety se mohou používat v průběhu celé operace s důrazem na plnění hlavních operačních úkolů. Budou mít důležitou úlohu i před zahájením války především při získávání informací o nepříteři a zejména při jejím zahájení a vedení úderu na objekty prvního pořadí.

Při vedení operace lze tyto prostředky považovat za jedny z hlavních a rozhodujících k ničení nepřítele, a to buď jeho určitých objektů (cílů), v závislosti na charakteru kompletu, nebo většiny objektů, které budou ve stanoveném prostoru zjištěny. Při každém použití je nutné organizovat úzkou součinnost především s raketovým vojskem, dělostřelectvem a frontovým letectvem.

Časový faktor bude mít při použití průzkumných palebných a úderných kompletů rozhodující úlohu. To zdůrazňuje skutečnost, že efektivnost jejich použití bude stále více závislá na dostatečně hlubokém a přesném průzkumu, rychlém přenosu i vyhodnocení průzkumných údajů a jejich předání palebným i úderným prostředkem k vedení palby a úderu v reálném čase nebo blízkém reálnému.

Je pochopitelné, že včasné zjištění a rychlé předání výsledků průzkumu prostředkům ničení bude žádoucí i u těch objektů, které sice nemají možnost se rychle přemístit, avšak jejich vyřazení nebo zničení podstatně omezí nebo sníží bojové možnosti nepřítele.

Možný charakter příští války, zejména bude-li zahájena a v počátečním období vedena s použitím pouze konvenčních zbraní, vyžaduje věnovat zvláštní pozornost otázkám efektivního použití vlastních palebných a úderných systémů nebo kompletů, zvláště k ničení objektů prvního pořadí nepřítele konvenční, zejména vysoce přesnou municí. Prvním předpokladem splnění tohoto úkolu je bezesporu kvalitní **průzkum**, vybavený dokonalými technickými prostředky k přesnému zjišťování nepřátelských objektů a cílů.

Avšak stejnou a možná v některých směrech i větší důležitost má možnost včasného **předání** zjištěných údajů palebným a úderným prostředkům v době blízké reálnému času.

Současné požadavky vedení operace a boje tedy vyžadují řešit ničení nepřítele novými způsoby, zvláště jeho nejnebezpečnější objekty, s vysokou pohotovostí, přesností a účinností.

Možnosti zvyšování účinnosti palebného ničení nepřítele spočívají v integraci průzkumných a palebných jednotek, to znamená ve vytváření průzkumných pa-

lebných a úderných kompletů. A právě vysoké účinnosti paleb a úderů lze dosáhnout vhodným organizačním učením soudobých prostředků velení, průzkumu a jejich vzájemným propojením, které umožňuje rychlý přenos informací a řízení palebné činnosti (úderů).

Průzkumné úderné komplety a průzkumné palebné komplety považujeme za důležitý prvek operační (bojové) sestavy, který se bude podílet na ničení objektů prvního pořadí v rámci operace (boje) a zvýší bojové možnosti frontu, armády i divize.

Rychlé uvedení do pohotovosti k plnění úkolů, zabezpečení vysoké spolehlivosti výkonu hotovostní služby kompletu současně s možností narůstání úsilí, zejména k době zahájení bojové činnosti a v rozhodujících momentech operace, bude významnou součástí palebného ničení nepřítele.

Průzkumné úderné komplety budou využívány především k ničení plánovaných objektů zvláště vybraných cílů prvního pořadí a dále povedou průzkum a mohou ničit objekty nepřítele v určených prostorech činnosti (zónách odpovědnosti).

Po úderech a jejich vyhodnocení kompletu upřesníme, případně stanovíme nové úkoly k ničení cílů nepřítele.

Činnost průzkumných úderných kompletů (dále jen PzÚK) a průzkumných palebných kompletů (dále jen PzPK) v palebném ničení bude dána tím, že z celého množství objektů prvního pořadí a dalších objektů budou tyto prvky ničit nejdůležitější a nejnebezpečnější s možností soustředění činnosti několika kompletů.

Proto místo a úloha kompletů v palebném ničení bude spočívat v:

- jeho významu jak v celkovém systému palebného ničení, tak při organizaci komplexního palebného ničení při plnění jednotlivých operačních úkolů, kdy budou ničit nejnebezpečnější objekty bezprostředně po jejich zjištění,
- promítnutí jejich úkolů do všech dokumentů, ve kterých jde o komplexní palebné ničení.

Z hlediska významu, úlohy a místa PzÚK, PzPK v palebném ničení nepřítele a návaznosti na vševojskový systém vyplývá, že:

- tyto prostředky musí být samostatným prvkem operační (bojové) sestavy, schopným sám o sobě plnit stanovené úkoly; u těchto kompletů v současných podmínkách jako dočasný prvek k řešení dílčích takticko-operačních úkolů,
- je nutné, aby velitel stanovil úkoly kompletům v rozhodnutí, operační směrnici, bojovém rozkaze a jejich použití vyjádřil ve všech potřebných dokumentech pro plánování operace (boje),
- palebné komplety musí být řízeny příslušným velitelem; u PzÚK je účelné, aby tímto velitelem byl funkcionář vševojskové odbornosti a u PzPK buď vševojskový velitel (bude-li komplet vyčleněn jako vševojskový prvek), nebo funkcionář odbornosti RVD (bude-li komplet působit v sestavě dělostřelecké skupiny).

Při organizaci **součinnosti** vojsk v operaci (boji) velitel současně řeší i otázky činnosti PzPK (PzÚK) při vedení úderů na vybrané cíle. Tyto otázky by se měly především týkat:

- způsobu vzájemné součinnosti mezi komplety,
- formy součinnosti PzÚK (PzPK) s raketovým vojskem, dělostřelectvem, letectvem, zejména při zabezpečení průletu letectva PzÚK v prostoru činnosti PVO nepřítele,

— součinnosti kompletů s vojskem PVO při obraně prostorů bojového rozmístění, letišť před úderem ze vzduchu a proti vzdušnému průzkumu, zajištění bezpečnosti vlastního letectva PzÚK frontu atd.,

— součinnosti PzÚK s útvary REB, jejichž prostředky jsou určeny k zabezpečení jeho bojové činnosti; úkolem součinnosti bude sladiť ničení a radioelektronické rušení tak, aby bylo dosaženo maximální efektivity při dezorganizaci nepřátelských automatizovaných systémů řízení a zároveň zabezpečení radioelektronického maskování prostorů rozmístění tohoto kompletu,

— způsobu využití průzkumných informací PzÚK (PzPK) ve štábech RVD i letectva a obráceně,

— opatření k zajištění bezpečnosti průzkumných skupin odřadů, výsadků, OMS, které působí v týlu nepřítele v prostorech činnosti PzÚK.

Neméně důležitými budou i otázky **zabezpečení úderů** PzÚK (palby PzPK), kdy bude třeba stanovit pro:

průzkum:

— úkoly k zjišťování a sledování vybraných objektů,

— způsob využití všech údajů o celém komplexu průzkumného zabezpečení;

REB:

— úkoly radioelektronického rušení systémů velení vojskům nepřítele a řízení jeho zbraní,

— ochranu prostorů bojového rozmístění PzÚK (bojových sestav), PzPK,

— ochranu vlastního systému velení PzÚK proti účinkům nepřátelských prostředků REB,

— boj s nepřátelským technickým průzkumem;

operační maskování:

— způsob vytváření klamných objektů a imitace jejich činnosti,

— opatření k utajení a ochraně prostředků kompletů proti úderům nepřítele a k rušení činnosti jeho prostředků technického průzkumu,

— opatření k utajení plánu úderu PzÚK, PzPK;

ženijní zabezpečení:

— způsob ženijního vybudování prostorů bojového rozmístění (bojové sestavy) kompletů,

— úkoly v oblasti úpravy cest k uskutečnění manévru;

raketové technické zabezpečení a zabezpečení municí:

— rozdělení raket a municí, jejich skladování a ochrana,

— způsob přípravy i přesunu raket a municí k PzÚK a PzPK.

Úkoly stanovené PzPK vyžadují, aby jejich palebné prostředky byly zabezpečeny potřebným množstvím dělostřelecké a raketometné munice, která odpovídá specifice ničení vybraných cílů (lze předpokládat zvýšené množství munice ve srovnání s množstvím municí, přidělené ostatnímu dělostřelectvu).

Plánování a organizace úderů PzÚK a PzPK v prvních operacích je zapotřebí uskutečnit v míru současně s plánováním operace (boje). Jeví se účelné a nutné, tak jak ukázaly první zkušenosti z VŠC stálého stavu VA AZ, zpracovávat samostatný plán úderů kompletu (popřípadě plán použití PzÚK, PzPK) s úzkou návazností na ostatní plány palebného ničení (plán ničení cílů prvního pořadí — viz pomůcka 520-OS/1985). Tento plán bude nezbytně trvale upřesňovat

na základě výsledků průzkumu a potřebných údajů, které předává skupina plánování jaderného a palebného ničení, jež je řízena náčelníkem štábu příslušného stupně.

Základem plánování a organizace úderů těchto kompletů na stanovené objekty jsou rozhodnutí velitele, údaje o objektech nepřítele a možnosti PzPK a PzÚK.

Myslím, že postup práce velitele kompletů může spočívat v:

- upřesnění objektů ničení (hlavní a záložní) a pořadí jejich důležitosti,
- stanovení úkolů průzkumu ke zjištění jednotlivých objektů,
- určení konkrétních prostředků ničení ke splnění úkolů a jejich rozdělení mezi těmito prostředky,
- stanovení záložních prostředků k ničení vybraných objektů,
- upřesnění způsobu manévru,
- zpracování grafikonu nárůstu hotovostních sil a jejich působnosti.

Při plánování obsahu činnosti PzÚK (PzPK) je účelné zpracovávat následující dokumenty:

- plán použití PzÚK (PzPK) na vybrané cíle prvního pořadí v operaci (boji) na mapě s textovou částí plánu a tabulkami,
- pracovní mapu pro řízení bojové činnosti v průběhu operace (boje) při plnění rozhodujících operačních úkolů.

Plán použití PzPK je vhodné zpracovávat u divize na mapě 1 : 50 000, u armády také na mapě 1 : 50 000 nebo 1 : 100 000 a Plán použití PzÚK frontu i armády na mapě 1 : 200 000.

Z hlediska obsahu by grafická část Plánu použití těchto kompletů měla zahrnovat základní údaje z rozhodnutí velitele, které ovlivňují jejich činnost, a to zejména:

- všeobecné uskupení nepřítele, podrobně objekty prvního pořadí a zvlášť vyznačené objekty pro ničení PzPK, PzÚK,
- hlavní radioelektronické objekty, které budou rušeny prostředky útvarů REB (ve prospěch kompletů),
- objekty, které budou ničeny průzkumnými skupinami a odřady speciálního určení, časové vymezení a prostory jejich působnosti,
- činnost výsadků a OMS v týlu nepřítele,
- radioelektronické objekty, které budou ničeny prostředky PzÚK,
- všeobecné uskupení vlastních vojsk v dotyku,
- konkrétní uskupení PzPK, PzÚK a jejich manévry,
- letiště a prostory činnosti průzkumného letectva,
- bojové rozmístění sil a prostředků PVO,
- velitelská stanoviště a postavení prostředků REB vyčleněných pro zabezpečení kompletů,
- hlavní místa velení,
- charakteristiku činnosti PzPK (PzÚK), tj. šířku a hloubku působnosti, počet a stupeň ničení objektů, počet umlčovaných objektů, přidělení raket, munice,
- prostory materiálního, technického zásobování kompletu.

Textová část by mohla obsahovat výkon hotovostní služby (tabulky, grafikonu), kde zejména vyjádřit síly a prostředky vyčleněné do jednotlivých stupňů hotovosti, složení směn, způsob střídání hotovostních sil, způsob a lhůty uvede-

ní sil a prostředků do pohotovosti k vedení úderu, způsob narůstání hotovostních sil a prostředků PzPK a PzÚK v období ohrožení.

Metodika práce velitele a štábu PzPK (PzÚK) musí úzce navazovat na metodiku práce vševojskových velitelů a u PzPK i na metodiku práce velitele a štábu RVD.

Z hlediska řízení bude činnost kompletů v průběhu operace (boje) usměrňována bojovými nařízením, vydanými při rozhodování na další den operace (boje) nebo k plnění operačních (bojových) úkolů.

V průběhu celé operace (boje) je nutné udržovat úzkou součinnost se štábem raketového vojska a dělostřelectva, letectva, REB a zpravodajskou správou (oddělením), zpravodajským náčelníkem z hlediska ničení objektů nepřítele a výměny zpráv o nepříteři.



Tyto názory bude nutné ověřovat v praxi štábů i vojsk a zdokonalovat jak strukturu, tak i použití kompletů na jednotlivých stupních velení.